

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes évre 10 " — kr.
Félévre 5 " — " "
Negyedévre 2 " — " "
Egy hónapra 1 " — " "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Főmunkatárs: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN ÉS TÁRSA.**

Hirdetési díj:

Negy-hatásos petit sorrett 5 kr. Nagyobb terjedelmű táblázat
Melynek aiku szerint jutányos áron vetelnek fel. Helyez-díjma
den külön beiktatásért 30 kr.

Bánffy Napoleon!

Debreczen, márczius 31.

Apanagy falu szép bimbója, Bánffy miniszterelnök az országházban Hugo Viktor egy hasonlatával felelvén Polonnyi Géza egy maró Hugó idézetére, a szellemes báró önmagát erőre és tehetségre nézve III. Napoleonnal hasonlította össze . . .

És a jeles államférfi erre büszkén dobta magát a biboros székbe, büszkén végig tekintve a kapcsi csatlósok nagy pártján, mely pirulva hallgatott s kicsinylőleg a szétforgácsolt ellenzéken, mely gunyosan éljenezte bánffy Napoleont.

Fel tehát a császári sasokkal s üdvözljük a korupczio, a provizio Ő felségét mindnyájan, aki nevezi magát bánffy Napoleon császári felségének, ki hivattatott Magyarország századéves balsorsa által nagy dolgokra, mint amilyen például a kvóta-emelés országunkat felbomlasztó kérdésének dicső megszavaztatása is . . .

Emeljétek magasra a császári sasokat, az apanagyfalusi Napoleon dinasztia éhesen vijjogó, falánk sasait!

És ti Sámuel Lázárok, képviselői ma holnap vagyonbukott Magyarországnak, akik a törvény világos szavaival ellentétben vigan, mint csak a portugáli izraelita, nyiltan köthetitek már az aladalommal jövedelmező seftjeiteket, ti pedig jól megpakolt tarisznyáitokat nyakatokba akasztva, vegyétek elő dudáitokat, fujdogáljátok azokon a bánffy Napoleon féle reakció, korupczio és provizio korszak gyönyörű indulóit, melyekhez

szövegekkel boldogult Bokross Elek Morzsányi Pulszky Károly és még száz más nagyságos és méltóságos czimboráik szolgáltak!

Fel tehát a sasokkal! Hadd zengjen a generalmarsch! Üdv tenéked bánffy Napoleon felsége, ki uralkodol most az országon mamelukjaiddal, kik mint a puszták kóbor beduinjai örökön éhesek s a különféle Panamák viharjaitól már nagyobb részben oly barnult arcuak, hogy már a pirulás sem észlelhető arcukon. És akiknek uri imádsága ez: «Oh Uram, oh add meg min nekünk ami mindennapi proviziókat, subventiókat mind ennapokra. Oh Uram felhőknek ura, oh adj hosszú életet bánffy Napoleonnak, hogy legyen min nekünk elég időnk ez országban felémészteni mindent, hogy amidőn ujából eljő a tatár vagy muszka ne találjon itt már semmi abrakolni valót, mert oh uram, felhőknek s Napoleonoknak ura, ami hazafiságunk hasenlatos a nagy Rostopcsin gróféhoz, kit ugyan barbárnak s örültnek neveztek, de ki az ellenség elől önkezével gyújtotta fel, semmisítette meg a kormányzására bizott szent Moszkva várost a császári Kremllel együtt, Oh uram hallgassd meg tehát ami kérésünket és szólítsd ki mielőbb ez árnyék világból a hazafiatlan ellenzékelt, mely nagy száka a mi szemeknkben, mely megveti az egyedül üdvözítő rebachot s buzogánnyal fenyegeti ami arany borjunkat, császári felségét bánffy Napoleont! Amen!»

Apanagyfalusi szépséges Bimbója, felséges bánffy Napoleon báró, mi pedig szintén Hugó Viktor egy másik mondá-

sával bucsuzunk el tőled, melyet Polonnyi Géza az országházban veled szemben használt, emlékezvén III. Napoleonról: »Vérrel kezdte és piszokkal végezte«. Más Napoleonok piszokkal kezdik s vérrel végzik, tette még Polonnyi Gézához! »Apanagyfalusi császári felsége ezért ne czitálj te többé sem Plátótól, sem Hugótól, hanem gögös kábultságodból térj szállj napoleoni felség magadhoz s rohanj vissza Szolnok-Dobokába főispánnak, ugy legalább csak egy árva vármegye fog áldani s nem leszél mumusa, bánffy Napoleonja egy egész szerencsétlen országnak!

Ifj. Móricz Pál.

BELFÖLD.

Tolnamegye a kvóta ellen. Tolnamegye tegnap tartott közgyűlésében, egyháza a nagy elhatározta, hogy Heve-megye ismeretes körlevelét a kvóta ellen feliratilag támogatni fogja. A hazafias határozat ellen a gyűlésen egyetlen egy hang sem emelkedett.

A képviselőház pénzügyi bizottsága csütörtökön d. u. 5 órakor gyűlést tart. Főtárgya az 1900-ik évi párisi nemzetközi kiállításra szükségelt költségek miként való megállapítása leendő.

Házkutatás a Tribunánál. A nagyszobai kir. ügyészség, tegnapelőtt házkutatást tartott a Tribuna nyomdájában és raktáraiban. A tótok és románok című röpirat ügyében. A kutatás nem vezetett semmi eredményre.

Csak ez a két mód van a szegény legények számára.

Szegény legény alatt értve azt, a kinek diplomáján kívül csak holdbeli ingatlanai vannak.

Hivatalnok nem lehet az ember. Feltéve, hogy van az embernek egy kis ambíciója és idefönn akar maradni Pesten. (Persze ti odalent a provincián boldog emberek vagytok! Egy aljárásbíró ott nagyobb ur, mint itt egy miniszteri tanácsos. De hát, mondom, hogy az ostoba ambíció nem eresztett le. Meg azután nagyon is megszerettem ezt a pesti életet!) Mert hivatalnoki fizetésből nem lehet megélni annak, a ki jogászkorában még ur volt.

Beismerem, hogy nekem ez is pechem. Mert a ki szegény módban kezdte, az később szerfölött megőrül egy kis jómódnak, de a ki hozza szokott fiatal korában a jó módhoz, az jobb módot akarna magának teremteni, mint diplomatikus, végzett ember, a ki elvgre nem is vén még, nem is nagyon csunya és ha nem is olyan szellemes mint a Dumas

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

HA AZ ISTEN . . .

— A Debreczen eredeti tárczája. —

Irta: **Kovácsi Kálmán.**

Ha az Isten ekkép szólna:
— Boldogságot adok neked;
De, mint eddig, soha többé
Nem lesz szabad énekelned. . .
Vagy a dalok édenében
Fogod élni szép világod;
De így meg a boldogságot
Soha, soha meg se látod. . .

Oh, akkor én így felelnék:
— Maradjak csak boldogtalan;
De, mit érzek, eldalojlam —
Ha másba' nem: siró dalban

És ha majd a halál után
Átszebbülve hozzád megyek:
Ott is, ott is mindörökre
Eszmék ajka — költő legyek!

Két levél egy házasságról.

— A „Debreczen” tárczája. —

Irta: **Vértesy Gyula.**

Kedves barátom! Szánakozó soraidat megkaptam. Köszönöm szives részvéteket, melyet tanúsítás leházadosám iránt. Szemrehányásaidat azonban nem érdemlem meg. A végszükség kényszerített erre a lépésre. Az erkölesi vis major, a mely elől nem birtam menekülni.

Mert hiába pajtás, nálunk csak két mód van a karriére csinálásra

Vagy képviselővé választatja az ember magát, vagy megházasodik. A ki azt hiszi, hogy másképp is lehet gyorsan és biztosan haladni, az vagy ostoba, vagy naiv legény.

KÜLFÖLD.

A keleti háború.

Debreczen, márcz. 31.

Európa keletén kezdenek az események úgy fejlődni, ahogy B a l f o u r az angol alsóházban a minap jelezte: maga a krétai kérdés minden véres epizódjával másodrendű eseménynyé válik szemben a hatalmak nagy keleteurópai politikájával, melynek csak mint részét tárgyalja a diplomácia. Feszült érdeklődés nézi most azokat a dolgokat, amelyek Teszália és Macedónia határán történnek.

A görög trónörökös hétfőn este megérkezett Larisszába, a tesszáliai görög csapatok főhadiszállására, magával vivén feleséget, hugát és testvéröcsését, Miklós herceget. A fejedelmi hölgyek nem engedték magukat eltéríteni attól az óhajtasuktól, hogy a spártai herceget utjanak e nevezetes állomásig elkísérjék s itt bucsúzzanak el tőle, a hol sorsa jóra vagy rosszra fordul.

Mert a visszavonulás útját Görögország elvágtatta magától s nincs rá kilátás, hogy a hatalmak ultimátumának vagy királyunk osztrák trónbeszédének Athénben hatása lesz. Tul a tesszáliai határon pedig türelemmel vár jól felszerelt hadinépével a török s várja a támadást, mert a háborút elkezdni ő nem akarja.

A mi a hatalmakat illeti, ők már bele vitték a tűzbe csapataikat, amelyeket Krétába küldöttek és még küldeni fognak. Mert amint előre is látni lehetett, az az alig tizezer ember, a kit Krétába Küldöttek, távolról sem elég arra, hogy a végsőre elszánt fölkelőket megfékezze. — A tengernagyok máris újabb zászlóaljokat kérnek kormányaiktól.

Az események figyelmes kísérlőnek eszébe jut, a mit nemrég mondott a krétai viszonyokat ismerő konstantinápolyi katonai attasénk hogy Krétára 40.000 jól fölfegyverzett inzurgens van s 80.000 katonát kell küldenie Európának, ha a langbaborult szigetet pacifikálni akarja.

darabjainak a hősei, de nem is esett a fejé lágýára.

Az ember jogot formál magának egy kis jobb állapothoz. És a próbálgatások nyomorúságain végigmenve, végre kisíti, hogy csak a fenntemeltet két út között választhat.

Én először a kevésbé rögsnek tetsző utat választottam. Hiszen tudod, hogy most az őszszel felléptem. Szegény nagybátyám kis hirtokára rávezetttem az utóbbi betáblázásokat. Elusztott vagy tizezer forintom és megbuktam. No de jó tanácsot vásároltam a magam számára: (Az igaz, hogy egy kissé drágán) azt, hogy a kinek csak tizezer forintja van, az ne akarja embertársainak a képét viselni. Mert ennyi pénz egy-két jó étvágyu kortesnek is keves.

Eleg az hozzá, hogy megbuktam. És koldusabb lettem egy csomó különböző időben lejáró váltóval.

Mindössze annyi hasznom volt belőle, hogy az irodamba néha jött valaki a bankostól, a ki prezentálta a váltóimat. Kliensnek híre hamva sem volt. Kicsoda is keresne fel ebben a menkü nagy városban, egy ismeretlen ügyvédet? Mert fájdalom, legjobban ismertek a hölgyek, — azok pedig kizárólag csak velem perlekedtek. De nem általam.

Igy jutottam el a meredély szélére. Csak

Az osztrák trónbeszéd.

(Folyt. és vége.)

Kormányom foglalkozni fog a katonai büntető perrendtartás olyatén reformjával, amely a különös katonai érdekeknek ugyan, min a modern jogtudomány követelményeinek s megfelelő s törvényjavaslatot terjesztnek elő a katonai titkok megővésére vonatkozólag. A közelebbi időben törvényjavaslatot fognak önök elé terjesztetni az egyenes adók beszedésére és kényszer útján való behajtására valamint a községeknek az állami adók behajtásáért való kártalanítására vonatkozólag.

A jövedéki törvény tervezett reformjánál kifejezésre jutnak majd a modern anyagit és alaki büntetőjog humánus alapelvei, az illetéktörvény pedig, amely megelőzendő az új polgári perrendtartás folytán szükségessé vált igazságos illetéktörvényt, azok a szempontok, amelyek szerint szükségesnek mutatkozik a kisebb és középnagyságu ingatlanok átruházási illetékének leszállítása. Az általános állami háztartás szempontjai sürögösen követelik az egyes királyságok és országok háztartásának alapos rendezését. A tartományok érdekében hozandó törvények felsorolása után így szól a trónbeszéd.

Ha arról van szó, hogy ily sok és fontos feladatnak kell sikerülnie, akkor nemzetiségi ellentéteknek nem lesz szabad megnehezíteniök, vagy zavarniök az azok fölött való tanácskozást és tárgyilagos döntést. E feladatok sikeres megoldása minden nemzet és néptörzs érdekeire visszahat, hozzájárul ahhoz, hogy a nehézségeket elhárítsa és egyesíti az erőket a hatalom szolgálatában és az állam érdekében való közös munkálkodására. Kormányom folyton azon fog fáradozni, hogy a közlekedés akadályait elhárítsa és a fennálló alkotmány keretén belül a jogos igények kiegyezésének utat csináljon, hogy is olyan állapot teremthessen, melyen az ellenfelek jogaik kölcsönös elismerésében és erejében kibékülhetnek és a mindenható segítségével ki is fognak békülni.

Az önök elé terjesztendő javaslatok terjedelmé és száma nagy igényeket támaszt önökkel szemben, de én bízom az önök jóakarataiban, munkaerejében és abban, hogy az ökből is siettetni fogják e javaslatok elintézését, hogy az összes királyságok és országok tartománygyűléseinek több idő és szabadabb mozgást biztosítsanak működéséhez. Ami a külpolitikát illeti az összes nagy-

egy kis lökés mellett és én benne voltam a sötét mélységben.

Irma csinos leány. Jól nevelt, okos kis baba. Azt hiszem, olyan asszonyt formálhatok belőle, a minőt akarok. — Szeretem is egy kicsit. Legalább mikor úgy vele vagyok, egészen jól érzem magam. És a vérem kellemesen bizserg, mikor a kezét a kezemben tartom és elnézem kíváncsatos kis alakját. Csak egy kicsit nagyon kiesi. Furcsán fogunk festeni egymás mellett. De hát a rosszból jó a legkisebbet választani.

Eljegyzési híromet különben az én itteni agglégény kompániám is méltó megilletődéssel fogadta.

Nézd, idemellekelem a gyászjelentést is, a mit nyomattak:

»Az elvből nőtlenek« agglégény egylete mélyen szomorodott szívvel jelenti dr. Hahóthy Tóni ur, szeretett bajtársának eljegyzésben történt gyászos kimúltát. Az eljegyzett lelki üdvéért az enegsztelő bormise áldozat e hó 15-én fog megtartatni a Kis Pipa külön kupakjában.

A bűnös halottra a büntetőtörvénykönyv 91. paragrafusának figyelembevételé mellett fog kiszabtatni a pezsögökben fizetendő pénz-büntetés.

Igy bizony pajtás! És most már megint lesz pénz és vigan lehet élni! Mert csalódom, ha azt hiszed, hogy beakarom szüntetni az

hatalmak egyetértő közreműködésével sikerült határt szabni a Keleten a legutóbbi zavarokkal támadt veszélyeknek és bizonyára kifejezést lehet adni annak a reménynek hogy az ez esetben véghezvitt akció dacára némely a tárgyalások során felszűnre került véleménykülönbségnek és aggodalomnak üdvös és lényegében kielégítő megoldásra fog vezetni. Vonatkozik ez mindezekelől a vigyázatlanul felidézett krétai kérdésre, a mely arra indította kormányomat, hogy egyetértésben a mi szövetségeseinkkel és szorosabb bizalommal teljes érintkezésben a többi velünk barátságos lábbon álló hatalmakkal, a rendszabályok egész sorához nyuljon, a melyeknek az a célja, hogy a területális statusquo fenntartására vonatkozó akció útján a bekét zavaró hajlamokat és törekvéseket a kellő korlátok közé szorítsák. Bár Görögország magatartása ebben a dologban semmi esetre sem számíthat a hatalmak helyeslésére, Törökországnak is meg kell szivelnie azt, hogy nagyfelelősséget venne magára, ha legvitalisabb érdekeinek félreismerése mellett és az európai hatalmak egyhangu tanácsai ellenére vonakodnék a szomorú visszaéléseket megakadályozni és ezáltal olyan állapotot tartana fenn, a mely magában hordozná a folytonos nyugtalanság csiráját. Bizonyára helyén van az a remény, hogy ebben az irányban biztosítani fog az, a mi elkerülhetetlenül szükséges.

Vajha sikerülne önöknek tisztelt urak a birodalmi gyűlés mindkét házában, hogy támogattva a kül- és belviszonyok békes alakulásával, egye értő és tárgyilagos együttműködésben hasznos dolgot művelhessenek a haza javára. A mindenható isten adja áldását az önök munkálkodására.

MŰVÉSZET.

Verescsagin-kiállítás.

Sok esztendő mult el már azóta, hogy Verescsagin Vaszilij, az orosz festő nagyszabásu kiállításával először bevonult Berlinbe és az orosz-török-háborúnak borzalmaival izgalomba hozta a közönséget.

A télen a művész ismét Berlinbe ment és pedig Páris-ból, ahonnan úgy szólván elüldözték.

Verescsagin ugyanis most Napoleon-czik lust festett az 1812-iki szerencsétlen esztendőkből. A francziák persze most nem igen rajonganak a festőért, aki az orosz-francia

én legénytempóimat. Oh nem! Csak biztosítva akarok lenni házasságom útján az erkölcsi és anyagi esődbejutás ellen. Fogunk mi még egy pár görbe napot csinálni az asszony háta megett!

Különben nem, nem! Nem akarom vedled pusztá henczegésből elhitetni, hogy csak azért nősilök meg, hogy háborítlanul mulathassak.

Szolíd, komoly életet akarok élni. (Legalább néha azt hiszem, hogy valójában ez az igaz indok.) Beleuntam már a léhaságokba! Meg a vendéglői kosztba, a pinczerekbe, a szeretőkbe és a mosónőkkel való veszekedésbe.

Talán kezdek öregedni és ezért vágyakozom egy kis rendes élet után. Jó házi koszt után és az után, hogy legyen, a ki rendben tartsa a holmijaimat.

A leszakadt gombjaimat sem akarom már a végtelenségig, mindég csak magam felvarrogatni és azt is meguntam, hogy a másfélszáz kézelőm közül mindég félórásig keressek ki két egymáshoz való.

Az öreg ur, az apósom, haromezer forint apanaszt ad. Ebből, csak ki lehet valahogy jönni! Mindenesetre jobban, mint eddig az adóságokból.

Apropos, az öreg ezeket is kifizeti. Egy kicsit vakarta ugyan a fejét, mikor előálltam a lisztával, hogy kinek mennyivel tartozom,

élet-halál harcát eleveníti fel és így Verescsagin elhozta kiállítását, több régi művével együtt Berlinbe, ahol a birodalmi gyűlés épületében vannak elhelyezve.

Verescsagin művészetét gyakran félreértették. Szenzáció hajhászással vádolták, ami némiképen igaz is, mert képeinek nagy része nélkülözi a tiszta eszményi művészetet. De a szenzáció hajhászata Verescsagin személyére nem vonatkozik. Ő komoly, mély erkölcsi felfogásból indult ki, amikor a háborúnak iszonyait vászonra vetette. A humanitás szolgálatában tette, ugyanazon eszme érdekében melyért Tolsztoj husz esztendő óta küzdök.

A lángoló szenvedély, mely ezelőtt égett benne, most lehült.

Felfogása nyugodtabb, higgadtabb, Napoleon ciklusában elmélyedt a nevezetes esztendő történet tanulmányozásába, hiven és pontosan ragaszkodik a történeti valósághoz. De ez egyúttal művészetének hanyatlását jelenti, a ciklus hidegen hagyja a nézőt. A történelem lelke nem szól hozzá, mert Verescsagin nem olyan teremtő genie, amely a történet szellemét megragadja és értelmezni képes. A külsőségekhez tapad és természetesen a néző sem hatolhat mélyebbre, — mint a művész.

A ciklus avval kezdődik, hogy Napoleon megérkezik Moszkvába és a szent birodalom urának érzi magát. — A város előtti dombnál megáll és várja a követeket, akik a császár nevében hódoljanak neki. Haszontalan várja, mert azt kell hallania, hogy a büszke város kifürül, lakói elhagyták. Ez az első balfordulat Napoleon diadalutjában. Ez az első kép különben a ciklusnak legsikerültebb része. — Érdekes, hogy Verescsagin a nagy császárt nem hagyományos ruhájában mutatja be, hanem nagy zöld orosz bundába, prémes sapkával.

A második kép az Uspenski széke-egyház belsejét mutatja, amelyet lovasság istállónak változtattak át. A templom visszhangzik részeg katonák vad lár zajától.

A harmadik kép Moszka égése. Napoleon a Kreml falán áll és félelmetes nyugalmal nézi a lángtenger pusztítását.

Majd a francziák visszavonulásának nyomorúságos szenvedéseit mutatja be. A császár egy falu templomában ültette fel főhadiszállását a hova éppen hiobbíreket hoznak hazulról, Franciaországból, melyek méla gondolkozásba ejtik az imperator. Egy további kép szintén a visszavonuló vert hadsereg szenvedéseit ábrázolja. Napoleon bársonyos bundában lovagol a sereg élén, utána ritkított, elcsigázott had-

sorok. Jobbról-balról a háboru pusztításainak jelei, összetört kocsik, agyuk, elesett katonák karjába nyul elő a hótakaró alól. Innét már a festményen orosz parasztok, akiknek tekintetéből a bösszuállás kéje látszik, leselkednek a francziákra.

A ciklust egy csomó kép zárja le, a melyek Verescsagin uti benyomásait mutatják. Bejárta a rengeteg czári birodalmat és ez utazásának eredményeit tette le a festményekben, melyek az orosz életnek remek ábrázolásai.

Verescsagin művészete az orosz festőművészetet tetőpontján mutatja be, amely nemzetközi kiállításokon gyengén szokott képviselve lenni.

Képei nem grandiózok; de már tárgyak érdekességénél fogva is megkapók.

A kiállítás, melyet meglátogatott a császár is, európai körútra indul s alkalmasint eljut Budapestre is.

SPORT.

Luxus lóvadás. Az orsz. magy. gazdasági egyesület és a Tottersal magyar lötenyésztes emelésére alakult társulat Budapesten jövő hó 4, 5 és 6-án, valamint majus hó 3, 4 és 5-én tartja meg a Tattersalban ez évi tavaszi luxus lóvadásját, melynek tervezetét és az áprilisének katalógusát most kaptuk egy szépen kiállított nagy negyedrétű füzetben. Mint a katalógusból legelső lötenyésztes gazdáink részéről. Ajánljuk a katalógust és a vásárt gazdáink figyelmébe.

A turista-snob. Rosegger sikerült és nagyon találó cikket írt azokról a turista-snobokról, akik szenvedélyesen másszák az Alpesekeket csak azért, mert Apesekeket másszni divat. Így szól többek között: Manapság szükségletté vált, hogy bizonyos időben az Alpesekek között legyünk, magas hegyeket másszunk. — Mindenki erről beszél. Csak a nagy népvándorlásról olvasunk, hallunk, amely az Alpesek felé tör. Mi ez tulajdonképpen? Megmondom nagyon ridegen. Az igazi utazás és alpesi turistáság avégből, hogy művelődjünk s gyönyörködjünk a világban és természetben, nagyon nemes és jelentős; de ahogyan ma a legtöbben utaznak, az oktalanság. Utaznak, hogy éppen másszanak, semmi hasznuk nincs belőle; de ha túl vannak rajta, akkor mintha lidercznyomástól szabadultak volna meg. Már hetekkel előbb beleélik magukat az emberek, hogy az utazásnak meg kell lennie, fogva

vadnak az utazás lázatól, amelynek öntudatlanul engednek s azután elszenvedik néhány hétig a vasut, az idegen szállások, a meg nem szokott ételek és a mindenféle turista viszontagságok keserveit. Sokan kerülnek haza a Salzkammergutból, Tirolból, Svájcából s nem tudnak egyebet elmondani, mint azt, hogy ebben vagy abban a vendéglőben ettek, ezen vagy azon a hegyen töltöttek egy éjszakát s hogy ezért vagy azért az utért mit fizettek. Szüleink és ősünk bizony otthon ültek. Neha-néha egy nagyobb ünnep fölkelte bennük a vándorhajlamot, egyébként azonban nem mozdultak hazulról s napról napra a természet szépségeik maguk előtt látva, a természet ugynevezett csodálását nem ismerték, nem élvezték. És ugyan mi a mi turistáinknál a természet élvezése? Háromnegyed részük, akik utaznak, lótnak-futnak, mássznak, kapaszkodnak, nem érzik a gyönyört és a boldogságot a természet láttára; egészen más ok készíteti őket az útra. Tudni akarják például, ki utazik jobban, ki lép gyorsabban, ki kapaszkodik fűgében; pontosan akarják tudni, méterekben, milyen magas valamelyik hegy, milyen nagy egy-egy barlang, vagy milyen mély egy tó. Ha már megmérték tizszer, akkor megméri tizenegyszer. Ott akarnak járni ahol nincsenek utak és ott kuszni, ahol s e m m i féle ösvény nincs, épen ott akarnak feljutni a hegyre ahol nem lehet feljutni, elakarják érní azt, a mit mások még nem értek el előtük. Augusztusban egy millió ember kuszik másszik az Alpeseken Grác és Genf között. Hétszáz ezer közöttük turista. Nincs hegyi korcsma, a mely ne vízhangoznék a bátrak zajától és nincs turistaház, a hol egy-egy lezuhant embert ne állnának körül.

Színház.

A nagymama.

Csiky Gergely bájos vigjátéka került tegnap este színpadra az idén másodszer — üres ház előtt. Ugy látszik, mindenki a holnap kezdődő Jaszai estékre tartogatja a pénzt. Pedig érdemes lett volna eljönnie mindenkinek, ismét a régi kitűnő előadások vonultak be színházunkba, a melyekben a lefolyt télen gyönyörködtünk s a melyek alól mintha a tavasz már-már fel akart volna menteni. Igaz, hogy vigjátékot láttunk, a miben a vendégszerplések kivételével alig volt részünk, de a melyek megmutatták azt, hogy érthetetlen a Komjáthy közönye e műfaj iránt, — mert társulatának e tekintetben sincs mit szé-

Egy gyarló ember okos szerelmével! — Mert okos szerelem ez az enyém! Az ostoba, rajongó érzéseknek nálam már vége: Nem is csoda! Harmincznégy éves szív nem szokott már vadul zakatolni. Ilyen korban az érzések már az agyon keresztül kerülnek a szívbé.

A szegény szívbé, mely körülbelül husz évi szerelmi gyakorlat után, meglehetősen elkopott már.

No de még nem egészen! Egy jó házasságot még lehetne vele csinálni.

Egyebekben csöndes részvétet kér barátod: Tóni.

Édesem! Köszönöm az üdvözlődet. De engedj meg, ha most nem tudok hosszan írni. Az én végtelen nagy boldogságom úgy elfoglal, hogy nem érek rá semmire. Csak róla tudok gondolkozni, csak veled tudok foglalkozni. Az édes egyetlen mindenségemmel, a vélegetenyemmel, a kit úgy szeretek, hogy minden pillanatban meg tudnék halni érte. Más nincs most az eszemben, csak ő, másra most nem tudok gondolni, csak reá, mást most nem tudok leírni, csak ezt az egy szót: szeretem, szeretem, szeretem...

Bocsáss meg a rövid levélért a te legboldogabb barátodnak, Irénnek.

de kijelentettem neki, hogy másképp nem vehetem el a leányt. Mert én becsületes ember vagyok, a ki nem akarom elkészeríteni az engem szerető lény életét az örökös végrehajtásokkal és más egyebek kellemetlenségeivel, melyek az adósságok nyomán járnak.

Az öreg egy kissit sokalta ugyan az érttem fizetendő árat, hanem azután mégis csak belenyugodott valahogy.

Szó sincs róla, hogy ne telnék neki, de szereti a pénzt a fogához verni. Gazdag ember, azt Pestmegyében birtoka is van, azután egy gyönyörű sarokháza a körút közelében. És csak ez az egy leánya! Természetesen mundekekkel tisztába voltam jó előre, mielőtt az atléta-pikniken elkértem volna tőle valamennyi négyesét és a souppécárdást.

És most talán még egyre kíváncsi vagy! Hogy szeretem-e a jövődöbelimet? Hát tudod, ugy az okos emberek módja szerint.

Az ostoba szerelmet a poétáknak hagyom. Ennek az éhenkórász népségnek, mely abból akar élni, hogy ostobául szeret és ezt nem hogy eltitkolná, de megírja rimekben orsz gaak-világnak.

En inkább az eszemmel szeretek. Jobb ez így! Azt egyáltalában nem érezem, hogy a szívemben valami hatalmas láng lobogna, egy kis lángoc-ka inkább, a mely azonban még mindig melegít kevésbé.

De ez is valószínűleg csak az érintetlenség elgondolásának a varázsa. Az a varázs, melyet érezünk, valahányszor egy aratlan leánykával vagyunk együtt, a kinek a mi bűnös életünkéről fogalma sincs.

Az ő tisztaságának a tudata ingerel minket. Ennyi az egész.

Mindezek után pedig, bevallva neked kedves pajtásom őszintén mindent, előre is kikérem ma annak, hogy roszabbnak tartás a többinél.

Mindnyájan egyformák vagyunk mi, az én zsáneremből valók. A kik uraknak születünk, szegény emberek leszünk és megint urak szeretnénk lenni.

Legfeljebb van, a ki kevésbé őszinte, mint én és álszenteskedik s poétikus hajlamokat majmol.

En ezeknél jobb vagyok! Mert legalább őszintén beszélek.

Hiszen igaz, hogy Irén előtt néha mutatni kell az ábrándos szerelmezt, de hát ez természetes is! Egy fiatal leány, a kinek a feje tele van regényes ábrándokkal, a szíve meg a tiszta szerelem izzó szenvedélyével. — Olyan ez, — mint az aczél fehér izzása. Még mikor izzik is, tiszta fehér marad.

Azt hiszem, hogy jól kijövünk egymással, ha majd ő is alább hagy az ábrándokkal és isten helyett, a kinek most képzelt, megégszik egy gyarló emberrel.

gyenkeznie. Az olyan előadások, mint a tegnapi, bárhol megállnak a helyöket.

De volt a tegnapi estének az előadás jóságán kívül más érdekessége is. Kiss Irént beléptekor gyönyörű virágkosárral lepték meg tisztelői, melyet a zenekarból nyújtottak fel, a hol párja is volt, senki sem tudta, kinek; találgatták összevissza, várták az újabb és újabb szereplőket, míg végre az első felvonás végén Martha nagy jelenése után megmozdult a kosár s kiderült, hogy ok nélkül várt ennyi ideig odalenn. A kik ott nem voltak, el sem képzelhetik, mennyire bájos volt a mi kedves Szabó Irmánk, a mikor át kellett vennie, sehogya sem akarta a magáénak ismerni, azt hitte, hogy ebben a kitüntetésben csak más részesülhet. — Másodszor kellett felhuzni a függőnyt s lelkes kihívásokkal biztatni, míg végre nagy szerénykedések között megindult érette. De micsoda kedves volt azután! Addig is jól játszott s mégis, mintha kicsérélték volna! Kapott is tapsot annyit, mint talán még soha!

A másik ünnepelt Kiss Irén is a szó szoros értelmében kabinetalakot csinált Szeráfimból s kívülök e sikerben F. Csigaházy Etel (Szeremyné), Szilágyi Vilmos (Örkényi ezredes) és Follinusz (Tódorka) nyújtottak ismert kitűnő alakítást.

Piroska szerepét Vég h Vilma játszotta kedvesen, ügyesen és jól. Valóban sajnálnunk lehet, hogy ily keveset láthattunk az idén a színpadon. Komjáthynek bizonyára is vigyázni kellene, hogy kellőleg foglalkoztassa színészeit s itt aztán Benedekre térhetünk, a kinél ugyanezt kell elmondanunk.

Olaszné (Karolin) és Nemeti J. (Galambosné) is egészen jók voltak.

Fejő.

A színházi bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, márcz 31.

A színházi bizottság tegnapi üléséről alább részletes tudósítást közlünk.

Maga az ülés lefolyása igen érdekes és tanulságos volt. Érdekes mert arról győződhattünk meg, hogy minden színházi bizottsági tag, mint a debreczeni színészet felett kulturális felügyeletet gyakorló ember, teljesen meg van elégedve Komjáthy társulatával s elismeri, hogy művészi magaslaton álló előadásokat produkál.

A ki más véleményen van, az sem haragszik Komjáthyra és társulatra, hanem vélt jogainak vélt sérelmét, megcsorbítását akarná kiköszörölni — mint bérlő.

Nekünk az egész bérlési rendszer jogtalanul látszik s így a midőn a színházi bizottság tegnapi határozatával, helyeseljük, kivételt teszünk azon határozatait mely megszorította az igazgató jogát a vendégszereplések alkalmával bérlészünetes előadások tartására.

Mert hiszen a józan ész diktálja azt, hogy ha helyár-emlést engedélyez a bizottság, az kivétel nélkül minden helyre vonatkozik s érthetetlen dolog kötelezni az igazgatót arra, hogy mikor nagy áldozatokkal idehoz egy igen kiváló művészt, abban az áldozatban, a bérlők ne vegyenek részt.

Részletes tudósításunk a következő:

Debreczen város színházi bizottsága tegnap, kedden délután négy órakor, a városháza nagy tanácstermében Komlóssy Arthur főjegyző elnöksége alatt ülést tartott.

A bizottsági ülésen jelen voltak: Komlóssy Arthur, Boczkó Samuel, Komlóssy Dezső, Márk Endre, Ronczik Lajos, Szentkirályi Tivadar, Abraham Kászó, Stahl Géza, Berger Jenő, Zádor Lajos és Szabó Kálmán jegyző.

Az ülés első tárgya Komjáthy János színiigazgatónak a szezon utolsó hónapjában

előforduló vendégszereplési esetekre, ötven és száz perczentes helyár-felemeléseket kér. Bejelentése szerint ugyanis Jaszay Mária, Küry Klára, Salvini és a legnagyobb valószínűség szerint Blaháné jönnek el vendégszerepleni. Jaszay és Salvini estére a helyárak ötven, Blaháné és Küry estéit a helyárak száz perczentes felemelését kéri.

A színházbizottság a kérelmet teljesíthetőnek találja.

Másik kérelme volt Komjáthy János színiigazgatónak, hogy a folyó színiévadot Salvini olasz művész és társulatának vendégszereplése miatt május 7-ig meghosszabbíthassa. Boczkó Samuel javaslatára kimondta a bizottság, hogy a színiévad ilyen meghosszabbítását, a mennyiben a színház tűzbiztosítása arra az időre is kiterjed, megengedi; ellenkező esetben csak úgy, ha Komjáthy János színiigazgató a színház tűzbiztosítási pótszerződését a saját költségén megkötöti.

Ezután egy kényesebb kérdés, a bérlők sokat emlegetett érdekeinek bizonyos tekintetekben való megóvása került hosszan tartó eszmecsere alá. Komlóssy Arthur elnök, aki a kérdést elbírálásra előterjesztette, időt szerűnek találja, hogy számos, a bérlőket ért sérelem után a vendégszereplések időszámban. Ohajtandónak tartaná, ha a színházbizottság már a Tiszay Dezső szintársulatának működési idejéből fennálló precedensre hivatkozással kimondaná, mint annak megelőzőleg Boczkó Samuel is kifejezést adott, hogy vendégszereplések alkalmával, ha a vendégművész egyszerűen többször lép fel, a felemelt helyárakra tekintet nélkül, a bérlő közönség egyszer-egyszer páros és páratlan estén rendes helyárért válthassa meg helyeit.

A színházbizottság hosszabb vita után határozatilag kimondja, hogy vendégművészek fellepési, ha egy esténél többre terjednek, azokból berletszünetes előadásoknál, kétféle páros és páratlan bérlőket, helyeiknek rendes helyárakért való megváltási joga illeti meg. Ebből kifolyólag kimondja a színházbizottság azt is, hogy félreértések kikerülése végett, továbbra a színpadon ne csupán az előadás napján d. e. tíz óráig vissza tartatnak, hanem a bérlők jogaira vonatkozólag is.

Ronczik Lajos tanácsos jelentette ezután, hogy a színházban 8-án jótékonyezelű műkedvelő előadás lesz, a melynek tiszta jövedelme a városi tisztviselők nyugdíj-alapja javára fordítatik. Ezen előadásra a jegyek árának ötven perczentes kért felemelését engedélyezte a bizottság.

Miután több tárgya az ülésnek nem volt, Komlóssy Arthur megköszönve az érdeklődést, az ülést berekesztette.

TARKA-ÉLET

A szintársulat hajléktalanjai.

Nem újságírói anzagolás midőn a szintársulat hajléktalanjairól beszélünk. Mert valójában bekövetkezett Jeruzalým eme siralmas romlása a jól rendezett, aranyos direktor Komjáthy János nagyságos társulatánál is, hogy mint egykor a jeruzsálembebeli izraeliták, akként hajlék, baráti fedél nélkül maradtak, maradnak a társulat minden rangu, rendű és nemű tagjai kor, gázsi és vallás különbség nélkül.

Történe ugyan Debreczennek városában, hogy annak színiügyi bizottsága János direktornak kérelmére határozta, ez polgári hónapnak harminczadik napjának délutánján, miszerint helyben hagyatik, engedtetik, hogy:

Komjáthy direktor, tekintettel Salvininálján művészek a borotvált ábrázatjára, a jelen színi évadot, mely mögött már május 1-én be kellett volna csukni a debreczeni színház nehéz kapuit, még hét napig, tehát

május hetedik napjáig meghosszabbíthassa azt . . .

Ugy-e ártatlan pontocskáknak látszik a tenger sima tüköréhez képest ez az egész határozat? Pedig a lelkes színiügyi bizottság évvel a pontocskával merítette a legnagyobb kétségekre a társulat összes megkeresztelt és meg nem keresztelt tagjait, így tehát Borsodierac fősugót is . . .

Mert a kényes bihari pontot ez esetben az képezi, hogy a társulat minden tagjai, — mint már mondva is volt, kor, vallás, nem és gázsira való tekintet nélkül — eddig abban a reményben ringattak egész lényüket, hogy május elsején már utazni fognak más városba, miből következőleg, hogy ettől a naptól, Debreczenben, már nem lesz többé szükségük lakásra, melyeket azért valamennyien fel is mondtak kvártélytadó asszonyaiknak, — a legnagyobb tisztelet ama kevés kivételnek, a kiknek a háziasszony maga mondott fel? . . .

És most! — most jön Jeruzalým szomorú pusztulása? . . . Mint amikor a felhőlen kék égből lesujt a villámsugár, akként sujtott a társulatra a színiügyi bizottság lelkes határozata, hogy a társulat még május hetedikéig maradhat, maradni fog Debreczenben. . .

Uraim! hát megdöngött Önk e határozat következményeit? Még elképzelni is sok! — A primadonnáknak nem lesz többé lakásuk, hol elfogadhasák tisztelgő udvarlóiakat! A drámai szende könyves szemekkel kereskedik a sétatertben egy kemény pad után, hová lehajthassa árva fejét, de mely padon a társulat bonvivántja, valószínűleg a közeli gólya kelepelésé tavaszról álmodozván, már dideregve ott szendereg? . . . És látni Borsodierac fősugót midőn a harmat hullásától féltvén orcáját, fűzőld tavaszi köpenyébe rejtve azt, szendén meghuzódik valami cserény mellett, hová melegebben odasüt a Délnapja? . . . És a többi művész urak és művész hölgyek is mind hétnapig hajléktalanul kint az utcán oda dobva minden viharok? . . . Kegyetlenség ezt még leírni is! szörnyűbb valami lesz ez még Jeruzsálem siralmas pusztulásánál is: — Sziklaly Miklós, a buffo, egy kávéház lépcsőjéről ünnepi hangon, a mint prófétai jövendőt mond a színiügyi bizottság fejére, Vidorozok, Rubos káromkodik, Bekessy áldogál illetőleg öldögál, a mint Szatyri mondaná, Anicza pedig szendén szendereg, de hol? . . .

— Urak! Urak! Színiügyi bizottság urai, ti tettétek ezt! Ti miattatok lett hajléktalan egy jól rendezett szintársulat összes művésze! Nemes emberbarátok a ti kötelességek tehát gondoskodni most megfelelő hajlékokról is, és ha másként már nem tudtok segíteni, akkor cselekedjétek úgy, mint az írásban meg vagyunk írva: építetek hajlékokat, kinek-kinek egyet a korra, a nemre, a vallásra és gázsira nem tekintve, ennyit legalább elvár tőletek a XIX-ik felvilágosodott és emberbaráti század . . .

Paulus.

Táviratok.

Országgyűlés.

Saját tudósítónk távirata.

Budapest, márczius 31.

A képviselőház ma harmadszori olvasásban megszavazta az appropriációt. Ezután Asbóth interpellálta Lukács minisztert az oraviczai katasztrópha ügyében.

Várták az összehívás bizottság jelenlétét is, de ez nem történt meg. A rövid ülésnek 1/2 12 órakor volt vége.

A kvótabizottság tagjai.

Budapest, márcz. 31. A Debr. ered. táv. A szabadelvű párt tegnap jelölte a kvótabizottsági tagokat. — Valamennyi régi tagot megválasztotta kivéve Wekerlét, kinek helyébe Pulszky Ágost jött be. Elnök Széll Kálmán, előadó Falk Miksa lesz.

A krétai háború.

Budapest, márcz. 31. A Debr. er. táv. A görög trónörökös a larissai határszéli csapatok parancsnokságának átvételekor parancsot adott ki, melyben tudatja a főparancsnokság átvételét és az orosz reményén e k a d k i f e j e z é s t, hogy a bekövetkező válságos időkben mindenki hű marad esküjéhez. Legyetek — ugymond — engedelmesek, mutassátok meg, hogy fegyelmeztetek vagytok, mert a fegyelemben rejlik a fegyverek nagy hatalma.

Ujdonságok.

Kossuth Lajos temetése.

Debreczen, márczius 31.

Három éve, hogy Magyarország legnagyobb férfának Kossuth Lajosnak hamvait örök nyugalomra, a hazai anyaföldbe helyezték. Holnap csütörtökön d. u. pontban két órakor lesz három éve annak, hogy a nagy halott koporsóját a sir üregébe helyezték. — Sárkány püspök volt az első szónok a sirba helyezéskor, a ki midőn a nagy halott porait a föld mélyébe bocsátattak, ezt mondta:

Hazánk minden fájdalma a múltban, s a jelen fájdalma a jövő aggodása egybe olvad. Szent ez a hely, oldott saruval lépünk ide. Most mögöttünk minden pártusa, egy lesz szívünk a honfi fájdalomban.

E nyilatkozatok után «M i a t y á n k»-ot mondott megáldotta a halottat és a családot.

E temetés lélekemelő voltában a gyász-
nak a nagy férfi iránti szeretetének, a honfi bánatnak és fájdalomnak, a hazaszeretének oly harmonikus megnyilatkozása volt, hogy ilyen temetése föld fiának eddig még nem volt egyetlen országban sem. Fejedelmeket temethettek nagyobb költséggel, pazarolhattak több aranyat ezüstöt de a szívnek és érzelmenek szebb fenségesebb és nagyobb arányu megnyilatkozása temetésen még nem mutatkozott. Ezt a temetési napot szívébe véste minden magyar. Erre kegyelettel fog visszaemlékezni a nemzet mindig s ha bár külső jelekkel nem is adja jelet emlékezetének, lelki szemei előtt K o s s u t h Lajos sirja s az elhunyt szelid arca meg—megjelenik.

Eljő az idő, midőn a képviselőház e napon országgyűlést tartani nem fog, midőn e napon is kifejezésre jut a nagy halott iránt érzett kegyelet. Most Kossuth Lajos halála napját ünnepelik hivatalosan. De vajjon a kegyelet Debreczenben meg fog-e a temetés évforduló napján nyilatkozni? Pedig hisz Debreczen magyarváros, pedig hisz Debreczenben itt van a régi, dicső 48/49-es honvéd temető, hol a szabadságharcz nemes katonái nyugosznak, ezeknek a sirját koszorúzzátok meg e napon, evvel a virágokkal, evvel a k

szorival áldoztok legjobban szent Kossuthunk emlékének, kinek felállítandó emléksobrara a filléreket ugys fukarkodva adogatjátok!

* **Debreczen a koronázási emléksobor leleplezésén.** Pozsony sz. kir. város törvényhatósága egy igen diszes meghívot küldött ma Debreczennek, amelyben a város törvényhatóságát meghívja a május 16-án tartandó koronázási emléksobor leleplezési ünnepélyére. Ez országos és fenyves ünnepen maga a király is jelen lesz, de képviselheti magát a kormány, a főrendiház és a képviselőház is. Debreczen város tanácsa legközelebbi ülésében határoz a felett, hogy mi módon képviseltesse a pozsonyi ünnepélyen a törvényhatóságot.

* **Magyarországi címere.** A vallás és közoktatásügyi miniszter a debreczeni és a máramaros szigeti jogakadémiáknak ajándékol megküldötte a magyar korona országaiuk egyesített és Magyarország külön címerének leírását tartalmazó hivatalos kiadványát. A gyönyörű kivitelű munkák ma érkeztek meg az ev. ref. püspöki hivatalhoz.

* **Évzáró vizsgálatok az ev. ref. főgymnásiumban.** Az ev. ref. főgymnásium évzáró vizsgálatainak határnapjai ügyében D o c z y Imre igazgató a következő javaslatot terjesztette K i s s Áron ev. ref. püspök elé: május 15-én a VIII-ik osztály vizsgája. Május 17—21-ig az írásbeli érettségi vizsga. Junius 14—22-ig az I—VII osztályok vizsgái és junius 23—29-ig a szóbeli érettségi vizsgálatok tartatnának meg. A vizsgák határnapjaira vonatkozólag a püspök hazaérkezése után dönt véglegesen.

* **Hajdúvármegye a Földi ünnepen.** Hajdúvármegye törvényhatóságát az április hó 6-án tartandó Földi János emléksoborának leleplezési ünnepélyén R á s ó Gyula kir. tau. alispán fogja képviselni.

* **Érdekes eljegyzés.** A debreczeni előkelő társaságok két kedvelt tagjának eljegyzéséről adhatunk hírt. — Mint ugyanis értesülünk, M i s k o l c z y Lajos a balmazújvárosi járás főszolgabírói hivatalához beosztott megyei közigazgatási gyakornok ma este tartja eljegyzését öv. Gerson Ödönne hájas és kedves leányával, A d r i e n n é v e l, az elite bálók szép királynőjével. Az eljegyzéshez a nagyszámu és előkelő rokonság jókívánatai fűződnek, ehez csatoljuk mi is a magunkét.

* **A Csokonai-kör választmánya** tegnap délután S z é l l Farkas elnök hivatalos helyiségében a választmányi tagok szép érdeklődése mellett tartotta meg ülését. — Az első tárgy a f. év költségvetésének megállapítása volt, a melyet az elnök előterjesztése alapján elfogadtak. — Azután kimondták határozatilag, hogy azon határozatot, miszerint Debreczen nevezetesebb férfiainak lakóhelyeit diszes emléktáblával jelölik meg, forogtatva veszik s azok leleplezési ünnepélyeit még lehetőleg ez év folyamán megtartják. Legelőször S i n a i Miklósnak a nagynevű lelkész és tudósnak állítanak emléktáblát, a kinek lakóhelye a Péterfia-utca elején volt, a hol most T ó t h Sámuel theol. tanár lakik. — Eziránt a Csokonai-kör elnöksége már a napokban meg fogja keresni az ev. ref. egyháztanácsot, melynek a ház tulajdonát képezi. — Ezután F a z e k a s Mihálynak, a «L u d a s M a t y i» szerzőjének, a nagy bűvésznek, aki a kalendáriumnak fel századon áll készítöje is volt, állítják fel emléktábláját. — F a z e k a s Mihály lakóhelye azon a he-

lyen volt, ahol most a kereskedelmi és iparbank palotája áll. — Ott a régi Arany-fele házban lakott ő, ott borozgattak C s o k o n a i V i t é z Mihállyal, ki kebelbarátja volt neki, iddógáltak abból a híres zöld kanocsból, mely sokáig megmaradt még az Arany család birtokában, de később sajnos elveszett. Az elnökség ez ügyben szinte meg fogja keresni a kereskedelmi és iparbank igazgatóságát, hogy engedje meg és járuljon hozzá az emléktábla felállításához. — Azután az a Széchenyi utcai h á z m e g j e l ö l é s e k ö v e t k e z i k, — amelyben XII-ik Károly svéd király meghalt. Hosszabb vita fejlődött azután a felett, hogy milyenek legyenek az emléktáblák, egyszerűek-e, vagy művésziek. A vitában különösen élénk részt vett D o b i e c z k y Sándor választmányi tag, ki lelke egész hevélvel harczolt a mellett, hogy művészi kivitelű emléktáblákat állítsanak a kiváló férfiak emlékének. Végre is az elnökséget bízták meg azzal, hogy a költségvetést készíttesse el s azután fognak csak határozni e kérdésben. A terveket és költségvetést az összes emléktáblakra T ó t h András helybeli szobrász készíti. Elnök ezután előterjesztette, hogy a Földi János emlékköri bizottság meghívta a Csokonai-kört a Hadházon f. hó 6-án tartandó emléksobor leleplezési ünnepélyre. A választmány S z é l l Farkas elnököt, G é r e s i Kálmán alelnököt, dr. B e n e d e k János titkárt és a választmány több tagját küldte ki az ünnepélyre. A kiküldött bizottság tett jelentést ezután arról, hogy T ó t h András szobrásznál megtekintette a R é v é s z Bálint emlékére felállítandó szobormintákat Véleményt azonban nem nyilvánított sem a szoborról, sem arról, hogy a szobrot hol állítsák fel. Ezután elnök több tárgy nem lévén, a nagyfotosságu választmányi ülést berekesztette.

* **A Polgári Takarékszövetkezet** f. hó 26-án Rásó Gyula kir. tan. elnök személyes vezetése alatt tartott igazgatósági ülésében elhatározta, hogy a kölcsönök kiadását már ápril 1-vel megkezdi.

* **A legolcsóbb üdülőhely.** Érdekes levelet kapott ma S i m o n f f y Imre kir. tan. polgármester F e l s ő B á n y a város tanácsától. A levélben felajánlják a polgármesternek azt, hogy Felső-Bánya környékén nyaraló helyet építtessen magának, még pedig oly hallatlan olcsón, a mi ritkítja párját. 600—1800 □-öl területet hajlandók é v i e g y k o r o n a jogelismerési díjért rendelkezésére bocsátani. Azonkívül a nyaralóhoz természetesen adni szokták az ilyen épületeket, hogy aztán 30—40 év múlva teljesen átmegy az a város tulajdonába, hanem a ki ott nyaralót épít annak az örökös tulajdona marad. ha nyaralóhelyül használja Ez által azt a célt akarják elérni hogy a várost emeljék területet nagyobbítsák. Felső-Bányának valóban gyönyörű v i d é k e v a n s z e l e k t ö l v é d e t t h e l y e n hegyek között fekszik ózondus levegője a mi mind kellemessé teszi ott a nyári tartózkodást. Ezekon kívül 5—6 frtba kerül. Egy ől fa házhoz szállítással 5 frt 60 kr. Háromszobás lakás pedig 16—20 frtba kerül. Valóban az ember kedvet kap ily körülmények között ahhoz, hogy felsőbányai villatulajdonos legyen.

* A debreczeni munkás delegyét f 1897 évi ápril hó 19-én, Husvéthétfőjén, a „Margit” Fürdő disztermében Keller Sándor egyleti karnagy vezetése mellett Kiss Béla zenekara közreműködésével táncszal egybekötött zártkörű dalestélyt rendez. Műsor: 1. Dalünnepen Thern. 2. „Muzsikálóak” Lányi, 3. „Nemzet zászló” H u b e r 4. Balatoni dalok, Gál 5. „Rákóczy induló” Huber, zenekisérettel Kéretik az előadandó darabokat csendben meghallgatni. Kezdeté este 8 órakor. Beléptijegy személyenként 60 kr. Előre váltott jegy 50 kr. Alapító és pártoló tagok szabadjegyeiket használhatják. A szabadjegy két személyre érvényes. Felülzetések köszönettel vétetnek. Jegyek előre válthatók Kurián Gyula órási üzletében (főpiacz) és este a pénztárnál. Az 1897. évre szóló pártoló tagsági aláírás a pénztárnál elfogadtatik.

* A debreczeni kereskedő ifjak önképző egyesületének dalköre 1897. évi április hó 8-án csütörtökön a „Margit”-fürdő disztermében Rácz Károly és zenekara közreműködése mellett zártkörű dalestélyt tart. Belépti-díj személyenként 1 frt — családijegy 2 frt. A pártoló jegytulajdonosok szabadjegyeiket használhatják. Pártolótagsági aláírást elfogad a pénztár. Kezdeté 8 és fél órakor. A meghívó kívánatra előmutatandó. Műsor: 1. Őseink emléke Hubertól. 2. Szavaltat Előadja Scheppel Gyula. 3. Népdal egyveleg Tóthtól. 4. „Säckingeni trombitás” című dalműből: Werner bucsudala. En-ki Horváth Sándor Rácz Károly és zenekara kísérete mellett. 5. „Virágnak mondánálak” Heintől. 6. Szavaltat Előadja Sex'p Emil. 7. Népdal egyveleg Ziegleről.

x Mindenféle üzleti könyveket rendkívül csinos kivitelen igen olcsó árak mellett ajánl Hoffmann és Társa könyvnyomdája a főpostával szemben.

Köszönetnyilvánítás.

(Folyt és vége.)

Franciscs és Jóna, Boros T-stv. Popper Jenő, Breier Ant., özv Hegyi Mihályné, Löwy Ber-né, Kacz Laj., Dr. Brüll Bert-né, Rosen Gyul-né, Weisz Laj-né, Hoffmann és Tsa, Hirschfeld Arm., Bernát Jenő, Fischer Em-né, Neumann Laj-né, N. N., Knuth K., özv. Klein in Jak-né, özv. Deutsch Jak-né, Rózsa Lajos Kellner K-né, Fürst Ödönne, Meisels Arnold-né, Bernat Jenőné, Schwarz Henr-né. Lihtschien Mózesné, Grauszné, Rosenberg Józ-né, Klein Jak-né, Kovács Emilné, Fisch Testv., Varray Józ-s, Lusztig Mór; Kacz Herm. Kálnai L. Steinberger Herm., Füleky Pál, Jóó Istvanné, Deutsch Ig., Rosenberg Ad., Deutsch Ede, Löwy Henr., Stark Mart. né, Hevesi Gyula, Gück Adolfné, Dr. Tihanyiné, Dr Engel Ig-né, Baum Miksáné, Klein J-né, Klein Miksáné, Hidvéger Mih-né, Geiger S-né, Breuer Miksa, özv. Klein Fer-nél Kronovitz L., Reiner Mór, Radó S., Gutfreund S., özv. Hartstein Sam-né, Pruzsinszky Károly, Róth Ign., (-őkereskedő) Varadi Ign-né, Dr Glück Lajos, Szántó Győző, Markus Miksa Dr Kardos Alb., Rosinger Józ-s, Kovács Dezső, Havas József, 1—1 frt.

Tesch Józ-s-né, Reiner Flóra, Eckhardt Gusz., Róoz Jak-né, Fein L-né, N. N., N. N., Rózsi Róza, Wilhelm S-né, Leichtman Ig-né, Weisz Józ-s-né, Dr Rózsa Mór-né, Geiger Simonne, Dr Moskovits Im-né, Markovits Dezső, Kovács Gyula, ifj. Friedmann Jakab, Róth Antal, Békessy László, Mandel Mór-né, Orah Ferenczné, Rózsa Dezső, Reich Herman-né 50—50 kr.

Schurf Jak-né, Moesary Lajos, N. N., 30—30 kr.

Kerekes Alb., Stern Sal., N. N., Róthné N. N., 20—20 kr.

Fogadják a nemes adakozók — és ezek között első sorban a hölgybizottság tagjai — kik közreműködésükkel a bal sikerét előmozdítani szivesek voltak ez uton is kifejezett hálás köszönetünket.

A debreczeni izr. iskolaszék nevében:

Dr. Popper Mór Darvas Izidor

iskolaszéki elnök. iskolaszéki pénztáros

KÖZGAZDASÁG.

Ingatlanok forgalma.

— debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál.

(Folyt és vége)

9. Körösi Imrené Mészáros Zsuzsánna 5 hold 1000 □ öl területű ondódi földjét megveszi özv. Kurke Ferenczné Ottó Erzsébet 1800 frtéért.

10. Kun Sándor és neje Izsó Juliánna megveszik Kovács Mihályné Molnár Juliánna 4 hold 350 □ öl területű ondódi földjét 1600 frtéért.

11. A debreczeni 961 sz. tkvben 5753 hrsz. alatt foglalt s Nagy Sándorné Fazekas Sára tulajdonát képező ondódi földet megveszi Nagy Sándor és neje Gombos Zsuzsánna 2000 frtéért.

12. Sipos Ferencz és neje Kocsis Teréz ujosztású szántóföldjét megveszik László János és neje Tóth Juliánna 620 frtéért.

13. Nagy Gábor és gyermekei tulajdonát tevő 3 hold 550 □ öl területű ondódi földet megveszik Dobi Báliet és neje Soós Juliánna 900 frtéért.

14. Özv. Veres Györgyné Oszkos Rozália ujosztású szántóföldjeit megveszik Tóth József és neje Szombathi Amália 640 frtéért.

15. Fazekas József megveszi Uszó János és Palfi Juliánna teglaskerti szőlőjét 600 frtéért.

16. Klein Kaura Pischeer Zsigmondné eladja az elepepi 104 hold 100 □ öl területű tanyaföldnek öt ölt 1/5 részét Klein Mór-cz-nak 4000 frtéért.

17. Juhász István és neje Szolomájer Mária megveszik Lengyel János és neje Tóth Zsuzsánna homokkerti szőlőjét a rajta épült hazzal együtt 1215 frtéért.

18. Dezső Lászlóné, Kiss Róza megveszi Kiss Sára Bör Sándorné és Kiss László sestakerti szőlőnek öket illet egy egy hatodrészt 1200 frtéért.

19. Kis László megveszi a debreczeni 4830. sz. tkvben 5829/10584. hrsz. szántóföldeknek Kiss Sára Bör Sándorné és Kiss László sestakerti szőlőnek 1/6 részét 200 frtéért.

20. Kiss László megveszi a debreczeni 4403. sz. tkvben 5685/5. a hrsz. alatt foglalt majorországi földnek Kiss Sára Bör Sándorné és Kiss Roza Dezső Lászlónéét illető egy-egy hatodrészt 1200 frtéért.

21. Roth János és neje Szilágyi Juliánna 2782. sorszámú házukat eladják Kolozsvári István és neje Szabó Juliánának 1200 frtéért.

CSARNOK

Egy detektív regénye.

— Ottolengui Rodrigótól —

— A Debreczeni saját fordítása —
(Folytatás.)

— Miért Roy?

— Figyelj ide édesem, ma valami különös hangulatban vagyok, szeretném magamat kibeszélni veled. Szabad?

Emily a kérdésre szabadon hagyott kezével kedveskedve intett s fejét is helyeslőleg megbolintotta.

— Akkor tehát hallgassad meg a vallomásmomat. Én egész más vagyok, mint amilyen a legtöbb férfi, valaminthogy téged is másnak tartalak, mint a milyen az aszonyok többsége. Már pedig sokkal ismerkedtem meg közülök, mind Európa fővárosaiban, mind itt saját hazamban, de még idáig egyetlen egy sem kellett bennem oly érzelmét, mint aminőt éreztem már akkor, midőn téged először láttalak. Már az első találkozásunknál éreztem, hogy egyedül csak te lehetsz a nőm. Ugy-e, hogy merész öhajítás volt nagyom?

— Nem Royom, nem voltam. Mert nekem is mindjárt az első összehatalkozásunkor azt sugta egy belső hang. Ez a te urad.

— Aldjon meg az Isten édes Emilyám — de hadd folytassam tovább. Nőmül választottalak s az ég legyen a tanom, hogy a legcsekélyebb kicsinységekben sem foglak áltatni — de — és szerelmeknek ezt a nehéz próbáját ki kell állani — mégis kényszerítve lehetek, hogy némely dolgokat elhallgassak előtéd. Most az a kérdés tehát, hogy szeretsz-e eléggé, hiszel-e bennem s meg vagy-e róla győződve, hogy ez esetben is csak az irántad való szerelemből hallgatok?

— Roy, talán önhietség tölem, de ez esetben is csak kimondom, hogy mit gondolok. Az enyémnél gyengébb szerelem azt mondaná neked:

— „Megbízok benned, de oly nagyon szeretlek, hogy ne habozz tovább, közöld velem titkaidat.”

En ellenben azt mondom, hogy benned határtalanul bizok, megelégedek minden határozatoddal, nem tekintvén, hogy vajjon reám bízod titkaidat vagy nem?

— Én tudtam, hogy te ezt fogod mondani, ha mást, ha kevesebbet mondtál volna, csalódtam volna benned. És azért mindjárt közlöm is veled, hogy életemnek van egy oly titka, melyet még a világon senkivel sem közöltem s melyet nem bízhatok még reád sem. Még mindig megvagy elégedve velem?

— Te kétségbe vonod azt?

— Nem királynőm, de ez mégis tulságos menő kívánság, hogy a férfi, miközben egy nőt hitvestársul megkér, egyidejűleg beismeri neki, hogy van olyan titka, mit nem közölhet vele, különösen, mikor kerülnek olyan emberek is, a kik mondani fogják, azért titkolózik, mert valami gyalázatot vagy még rosszabbat rejteget.

— Azt hiszem, nem lesz senki olyan vakmerő; hogy téged hamisul itéljen meg.

— Ebben nagyon tévedel. Mert mit szólsz hozzá, ha most egyszer csak azt mondom neked, hogy egy detektív engem éjjel s nappal mindig őriz?

— Oh az sem riasztana meg; hisz az említett fogadásod mindent megmagyaráz. — Talán Mr. Barnes ügyel reád? Nos, ő az?

— Igen, mert valami gyilkossággal összefülvő gyanusít és bizonyostekintetben igaz van.

— Hogy a meggyilkoltat ismerted ugy-e így érted.

— Igen. Mitchel elhallgatott, mert látni a'arta, e vallomás után fog-e Emily kérdezni valamit, de valóban komolyan beszélt, midőn azt mondta, hogy teljesen megbízik benne. Barnes természetesen minél többet szeretne felőlem megtudni, beszélt Mitchel tovább, de nekem nagy okom van az ellenkezőre és ebben segíthetnél te is nekem.

— Nagyon zivessen.

— Hisz még azt sem tudod, hogy mit kívánok tőled.

— Az nekem mindegy, mert én megleszem, a mit csak kívánsz tőlem.

— Te drágám, édesem, szerelmem méltó királynőm. Gyöngéden magához szoritotta s lágyan megcsókolta ajkait — Nem mámoros felindulásban mondom neked, de oly mélyen szeretlek, a mint csak egy férfi szerethet. És ha szerelmemre méltatlannak találalak volna, akkor örökre szakítottam volna veled.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenetek.

Kívánsi. Köszönjük szives sorait. Igazi bakfils-lélek mosolyog belőle! Micsoda elragadtatás. — szinte magunkat is visszaképezzük a boldog fiatalokba. Aztán az a naiv csodálkozás, amelylyel értesít bennünket, hogy a karzaton, mikor legutóbb színházban volt, elsírta magát egy gyerek. Kegyed persze azt mondja, hogy az olyan rakoncátlan teremléseket nem kellene a színházba vinni, csak rongják a más (már t. i. a bakfiosok) mulatságát. Pedig látja, nincsen igaz! Az előadásokban nemcsak a kicsinyek, hanem sokszor a nagyok is belekiabálnak, sőt még az előadásban is részt vesznek. Nem olvasta sosem, hogy a közönség együtt énekelte a színezekkel a Hymnuszt, Szózatot, vagy — annak idején, mikor

még szabad volt — a Kossuth-nótát? De vannak érdekesebbek is. Ime pl. egy eredeti eset: A budai színházban másodszor adták Jókai Mór *Keresed a szived* cz. drámáját. A közönség, mely zsefolásig megtöltötte a színházat, a felvonások után, de nyílt színen is lelkesen kitapsolta a szereplőket és zajosan hívta Krecsányit, ki az első felvonás után és a darab végén meg is jelent a színpadon. A publikum karzati része annyira átérezte a darabot, hogy a negyvennyolczas honvédek csatlásozására stentori hangon belekiabáltak:

— Üsd!

És lőn erre homéri kacagás.

Jogász III. Debreczen. On azt írja, hogy most tanulja a büntető jogot s önkéntelenül eszébe jut Salamonnak híres ítélete, — kapcsolatban a mostani nahan divatos jelszavá lett szabadon mérlegelhető bizonyítékokkal s kérd, vajjon megtörténnek-e a modern igazságszolgáltatásban efféle esetek. Elmondunk önnek egy esetet, hogy egy angol bíróság előtt, a közelmúlt napokban milyen érdekesen végződött egy végtárgyalás. Egy fiatal ember és egy fiatalleány egy bíró miatt perlekedtek. Az eset nagyon bizonytalan volt. A bíró az érvek és az ellenérvek meghallgatása után fejét csóválta és egyszerre Salamoni ítélete támadt.

— Azt hiszem — mondá — hogy az önök perét nagyon kellemesen és könnyen lehetne elintézni. A panaszos derék, jóra való fiatal ember, a panaszos nő pedig a világ legredvesebb és legbájosabb teremtese. Legjobb lesz, ha elveszik egymást és együtt élnek a vitás birtokon. Ha a pert folytatják, úgy utóvégre az ügyvédek kezére jut és ezek nem lesznek annyira udvariatlanok, hogy házasságuk füstbemenetelét kívánják.

Az ügyvédek mosolyogtak (hogy édesen-e vagy fanyarul, arról nem szól a krónika), a leány elpirult és nem mondott nem-et, — a panaszos pedig azt hebegte:

— Hisz azeőt soha sem haragudtunk egymásra, sőt szívtük egymást . . .

A bíró pedig ilyenképpen hirdette ki az ítéletet:

— A birtok a panaszosé, hogy ha két hónap lefolyása alatt nőül veszi a panaszos leányt.

Nyilt-tér. *)

Értesítés!

Ezennel tudósítom a nagyrabecsült helybeli és vidéki közönséget, hogy 23 év óta folytatott üzletemet beszüntettem. Nem mulaszthatom el, ez uton is az irántam tanusított bizalmat és szives pártfogást megköszönni.

Tisztelettel

Baum Miksa.

Árverési hirdetmény.

Alólirott bírósági végrehajtó csőd-tömeggondnok megkeresése folytán ezenel közhírré teszi, hogy v. b. özv. Veres Lászlóné csőd-tömegéhez leltározott arany értéktárgyak Hatvan-utca 1099. sz. alatti házában 1897. ápril hó 10-én d. e. 9 órakor készpénz fizetés mellett bírói árverésen elfognak adatni.

Debreczen, 1897. márczius hó 30-án.

Sugár Gyula

bir. vhajtó.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Tanyabirtok.

Kis-Elepen, B-Ujvároshoz közel, 160 cath. hold első minőségű fekete föld gazdasági épületekkel f. évi október hó 1-ső napjától 6 évre haszonbérbe kiadó.

Ertekezhetni:

Kerekes Géza

tulajdonossal, Kisvárad-utca 2097. sz. a.

Ajánlok valódi Erfurti **répa magvakat** legmagasabb csiraké-pességgel és faj azonos minőségben, továbbá saját tisztításu

arankamentes lóhere és luczerna magvakat

a debreczeni m. kir. magvizsgáló állomás által **ólomzárólv**a a legtisztább minőségben.

Kitűnő erőteljes növényeket adó

konyhakerti főzelék

vagy

virág magvakat,

több fajta jeles gyümölcsű **dinnye** magvak, pázsithoz vagy takarmány célokra szolgáló **fűmagvakat.**

Ugyszintén szives figyelmébe ajánlom a m. t. gazdálkodó és kereskedő uraknak a legököltebb szerkezetű

arankamentesítő rostámat.

melyen jutányos árban eszközlök arankamentesítő rostálásokat.

Tisztelettel

Deutsch Albert

fűszerkereskedő,

HATVAN-UTCZA, 1096. SZ

SERSON C. H.

tapeta gyára **Sz Morva-Neustadtban.**

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy itt helyben Várad-utczán, a Bank-palotával szemben, t. Szalay ur házában úgy **Kolozsvárt,** Monostor-utca 9. sz

állandó tapeta raktárt

nyitottam,

hol mindég a legújabb gyártmányaim a legizlésebb kivitelben találhatók.

Miután gyáramban a legolcsóbb tapeta is műizléssel van kiállítva, **olcsón** csinos tapetirozást eszközölhetek.

A tapeták hatása emelésére itt helyben papir-gyurmából megfelelő színes dombor diszletek készülnek, melyek alkalmazásával a szobák többé nem színes papírral bevont skatulyákhoz hasonlítanak.

Főtörekvésem; szolid áron szolid munkával szolgálni, mit annyi-val inkább tehetek, mert a kiadási többlet, mit a tapeta árus kénytelen felszámítani, nálam a megrendelő javára esik; de még a legújabb mintákban válogathat.

A n. é. közönség pártfogását kérve, szolid munkámért kezeskedem.

Serson C. H.

Egyuttal tudatom, hogy a helyes és izlésebb kivitelhez szükséges pótmunkákra, u. m.: fa- és márványutántatok, tónusban való festésekre, ugy a mennyezet színes kivitelére, helybeli festő **Horváth András** (főter 1712 sz.) vállalkozott.

15 fióktelep.

Tavasza. 1897. Nyárra.

15 fióktelep.

Készen és mérték szerinti megrendelésre.

Alapított
1846-ban.**Kassowitz Fülöp**Alapított
1846-ban.

Magyarország legrégebb és legnagyobb

férfi, fiu- és gyermek-ruhák telepén,

Debreczen, főtér, a Hungáriával szemben

rendelhető és kapható készen minden versenyt kizárólag legolcsóbban férfi és gyermekruhák.

Bel- és külföldi szövetmintáimból saját felügyeletem alatt készítelek mérték szerinti megrendelésre a legfinomabb öltönyöket 22 frttól kezdve feljebb választás szerint a legdivatosabb szabásban.

Czégem, melynek Magyarországon 15 telepe van, számos kiállításon kitüntetésben részesült.

Folyton nagy raktár

gyermek különlegességekben.

Nem tetsző megvásárolt árut kicserélek, vagy az értékét készpénzben visszafizetem.

Alólírottak 14 évi működése a helybeli piacon elég biztosíték arra, hogy mindenki a legszolidabb és legpontosabb kiszolgálásban részesül.

Szíves pártfogást kér, tisztelettel

Fényes Mór

vezető.

15 fióktelep.

15 fióktelep.

Az 1895. évi cairoi s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel s arany éremmel kitüntetve. — Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagy körökben kitűnő sikerrel használt külszer:

REUMA SZESZ

biztos s kiváló gyors hatása a test bármennemű csúszos bántalmait, u. m. köszvény, osz, reuma, lachiás asthma stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültébb eseteknél is már egyszeri be-dörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszünteti.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 koro na erősebb üveg két korona 40 fillér.

Főraktárak Budapestén: **TÖRÖK JÓZSEF** ur gyógyszer-tárában király-utca 12. és **dr. EGGER A.** ur gyógyszer-tárában váci-körút 17. sz. — Ugyiszintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszer-tárában, valamint a készítő

WIDDER GYULA gyógyszerésznél
S.-A.-Ujhely.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek
Ugyiszintén: Debreczenben: **Dr. Rótschnek V. Emil** és **Tóth Béla** urak gyógyszer-tárában.

Elvállal mindenféle *szobafestéseket,*
tapetirozásokat, templomok festését,
oltárok s szószékek aranyozását

a legművésziesebb
kivitelben.

MORVÁTH ANDRÁS
szoba- és templom-festő.

Lakásom: Főtér, 1712. sz. a.

a Tisza-palota
átellenében.

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK Vezérügynöksége
Budapest, Váci-körút 32. sz. a.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gőzcseplőgarnitúráit, ipari czélokra alkalmas „Compound” lokomobiljait, teljesen vashól készült szalmakazalozó gépeit, gőz-kukoriczamorzsolót, Stibor-féle körfürészeit, kaszáló és aratógépeit,

továbbá **SACK-féle** ekéit, vetőgépeit, boronáit és egyéb gazdasági gépeit.

A Fairbanks-féle mérleggyár kizárólagos képviselője.

Arjegyzék ingyen és bérmentve

Nyomatott Hoffmann és Tarsa könyvnyomdájában Debreczenben főpostával szemben.